

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

152. An Clericus in Minoribus constitutus possit exercere Medicinam sine
alia Pontifica dispensatione? Et quid, si sit Clericus in Sacris, aut
Beneficiariis. Ex part. 6. tr. 7. & Misc. 2. res. 50.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](#)

RESOL. CLII.

An Clericus in Minoribus constitutus possit exercere medicinam sine alia Pontifica dispensatione?
Et quid, fit Clericus in Sacris, aut Beneficiarius?
Ex p. 6. tr. 7. & Mifc. 2. Ref. 50.

Sup. hoc in
Ref. 1. not.
seq. & in
Ref. 2. §.
Hinc
Sup hi Be-
neficiariis in
tom. 5. tr. 5.
Ref. 73. §. vi.
& ex Ref. 71.
legg. doctri-
nam. §. sed
circa, & pro
Clericis in
Sacris ibidē
cursum in fi-
ne §. dicti
& magis la-
te in Ref. 74.
& vide etiā
Ref. 72.

Sup. hoc ali-
quando in §.
vit. Ref. 3.
no. praeferit
& in alto
cius annot.

N^o. I. Egatuē videtur respondendum ex Pirrho
Sedego inuenio Doctores communiteē docere lici-
tum esse Clericis medicare in Minoribus constitu-
tis: securis vero si sint in sacris, vel beneficiarii. Ita
Nauarros consil. 3, ne Cleric. vel Monach. facultar. b.
negot. se immiscant. Graffius in descript. Rom. 1.
lib. 2. cap. 66. num. 6. Zerola in praxi. part. 2. verb.
Medici. Ávila d^o censur. part. 7. disputat. 6. scilicet.
dub. 10. & nouissimē Paulus Squillante de obligatione
Cleric. part. 2. dub. 17. num. 52. Probatur ex cap. 2. de
postular. Et quia non reperitur ei hoc exercitium in-
terdictum: & facit textus in cap. sententiam, ne Cle-
ric. vel Monach. eo quod prohibet eis artem Chir-
urgi, questionem vel incisionem inducit: sed in
physica hoc cellat: ergo, &c. Vnde ego olim con-
sulgi Clericum minororum, qui physicam exercuerat
tangam peritus in arte cum omni circumspetione
& diligentia necessaria, & cum conscientiam habe-
ret quietam, & sine temnori potuisse fine villa ir-
regularitatis dispensatione ad sacros. Ordines assumit:
ita tamen ut in posterum artem illam non exerceret:
nam vi diximus, neque beneficiariis, neque sacris
Ordinibus initiatis hoc fieri sine pontifica dispen-
satione permisum est: Ifect aliquando non nego
posse gratis personis miserabilibus & consanguineis
mederi, ut obseruant Doctores penes Squillante ubi
suprà, & docet noster Nauarros de priu. miserabil.
person. priu. 83.

RESOL. CLIII.

Ex pluribus rescriptis à Pontifice imperatis quod-
nam sit praeferendum? Ex part. 8. tr. 7. & Mifc.
1. Ref. 4.

§. I. C^{on}sulsi in praxi sibi accidere potest, & de illo ex necotericis agit Honorius Van Axel.
in compend. iuris Canon. lib. 1. titul. 3. num. 22. vbi sic
ait: Rescriptum posterior derogat priori, de que
mentionem facit cap. ceterum, §. 1. de rescriptis, cap.
inter monasterium, de re iudic. cap. coram, de officio
delegu. si in eadem causa ad lites impetratur, Feli-
nus in cap. ceterum, num. 7. hoc titul. debet fieri
mentio ne dum de primo rescripto, sed etiam de omni
notabili clausula eius, puta quod fuerit communis
consensu impletum, cap. ceterum, hoc titul. cap. ex
conquestione, & ibi Butr. in 3. not. de respt. spol. arbitrio
iudicis. Panorm. in diel. cap. ex conquestione, n. 4.
de respt. spol. quia iura volunt de prioribus literis fa-
ciendam esse mentionem speciale, cap. ex literis,
de dol. & com. cap. in nostra, hoc tit. ac de processu
inchoato, cap. inter de re iudic. & ibi gloss. Alleg. con-
cord. cap. ut debitus, de appell. & ibi gloss. in verb. si
dicat. Panormit. in cap. super literis in 6. reg. hoc tit.
si impetratur ab eodem ad beneficia diuersa, sicut
Ecclesiast. in secundo de primo, & processu ex pri-
mo rescripto secuto, etiam debet fieri mentio, cap.
in nostra, hoc tit. & ibi Panormit. sub num. 6. & n. 7.
&c. alias neutrum valet, quia præsumitur imprestatte
fraudulenter. Panormitanus in diel. cap. in nostra,
post. num. 5. & ibi Ioannes Andreas & Butr. nisi ipse

vnum rescriptum imprestarerit per se, & aliud impe-
trauerit eius procurator co ignorantie; quo cau-
datur illi optio, quoniam rescripto uti vult cap. gratia,
hoc titul., in 6. ad idem verò beneficium, ab eodem
pluri possunt imprestari rescripta, ex post facto ad
cautelam nulla priorum facta mentione Panormita-
nus in diel. cap. in nostra, num. 6. cap. post electionem,
& cap. ex parte Asten. de concessione præbend. Hu-
cūque Honorius.

2. Sed non deserant etiam hinc apponere verba
Andreas Vallenfis in Paratul. ad Decretales lib. 1.
tit. 3. §. 5. num. 1. vbi ita afflet: Si duo diuersi ad
vnum idemque beneficium rescriptum impetrant;
vel etiam ad vnae eandem item diuersa rescri-
pta ad diuersos iudices; posterius priori præferetur,
si modò prioris mentionem facit: alias valebit prius,
& posterius subrepitum habebitur, nec obtinebit
aliquis roboris firmatam. cap. ceterum hoc titul.
Nisi primum fuerit impletum communis consen-
sus parum, nam tunc non valeret secundum impletum
per alteram partem; hoc tacito, diel. cap. ceterum,
aut nisi prius sit generale & posterius speciale, quia
tum speciale posterius derogat generali priori, quan-
tum ad ea, que in speciali specialiter, & contra-
ria contentis in generali exprimuntur, vel
in generali non exprimuntur, licet prioris men-
tionem non faciat, cap. 1. & cap. pastoralis,
§. quoniam, cod. tit. Idipsum obtinet quoque, si
speciale prius fuerit impletum, quia generi per
speciem derogatur, cap. generis, de regulis iuris in 6.
& quia generalis dispositio, quæ sequitur, non re-
fertur ad specialem præcedentem, i. sanctio legum,
ff. de poni. Quod si virumque sit generale, illud at-
tendit, quod est magis speciale. Rebuffus in diel.
traictatu de Rescriptis, num. 104. Non mitum videri
debet, per posterius rescriptum revocari prius: id
enim non sit finis causa, cum quod ad precies sup-
plicantis largitur Pontifex, sit veluti precarium quod
jure communi ad voluntatem dantis revocari potest,
i. ait prator, ff. de precario.

3. Quod tamen dicitur, in diel. cap. ceterum, se-
cundum rescriptum, non habita mentione de prio-
re, non valere, intelligendum est, si pars opponat.
Abbas, & ali⁹ ibid. Facit cap. plurius, codem ti-
tulo, vbi post annum valent secundæ litteræ, quan-
do aduerlaris primis non fuit vñus: nam inde sequitur,
non fuisse ab initio nullus. Quod si quis, im-
petrato rescripto, videat sibi fore damnatum; non
cogitur illud præsentare, capit. ex conquestione, de
relixi. spol. arbitrio. Imo potest ei renuntiare, etiam
si præsentauerit. Abbas ibidem, etiam post citacio-
nem modò parti satisfaciā de expensis, & interessi.
Aliud dicendum, si parti sit aliquod ius quæsumum. Et
hæc omnia docet Vallenfis loco citato.

4. Non definam tamen hicadnotare, supradicta
procedere in Rescriptis in quibus agitur de conces-
sione facta per viam simplicis gratiae, sed non per
viam commissionis à sanctissimo D. N. signata pro
confirmatione Concordia super bonis Ecclesiasti-
cis in forma solita, si in evidenter, aduersus eam
opponi nequit de tali subceptione, cum in his con-
cessionibus nil aliud moeat summum Pontificem,
quam euidens Ecclesia vultus, tanquam causa finalis,
& nulla alia subceptione attendi debet, si dida
evidens vultus sollicitetur, prout in terminis summa-
uit Rota coram Card. Setaphino decisi 443, num. 2.
coram Card. Mantica decisi 101, num. 5. & coram
sanctissimo D. N. in Ratematam Pineti, 23. Matij
1607, cum aliis per Rub. in singular. Rota part. 4.
fol. 209. num. 94. cum segment. & per Genuensem in
praxi Archiepiscop. Neapol. cap. 90. num. 5. in fine
vbi subiungit esse valde notandum. Quæ opinia
matute